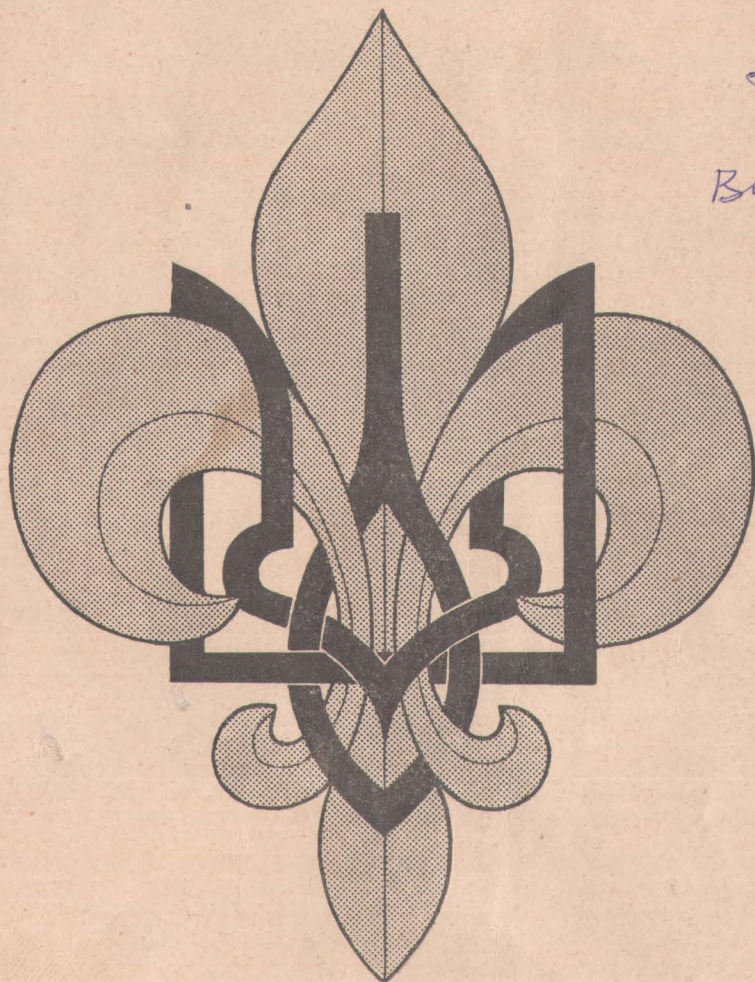

М О Л О Д І
ЖИТТЯ

Відкрито
о. Д. М.

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОГО
П Л А С Т У

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

MOLODE ŽYTŤJA — YOUNG LIFE

THE OFFICIAL ORGAN OF UKRAINIAN SCOUT MOVEMENT

Ч. 2 (78)

ПРАГА, СІЧЕНЬ 1932

РІК XII.

Т. Г. Масарик про скавтінг.

Президент Чехословацької Республіки Т. Г. Масарик у відповідь на привітні промови на Граді підчас I. Словянського Зізду Скавтів у Празі сказав:

„Вітаю вас усіх скавтів у нашій Республіці та імям Республіки. Цілоком приймаю ваш програм і програм народности й людяности. Людяність, людство не є абстракція. Нема людства без народів, нема понад народами; людство є жива й буде жива організація всіх народів і держав. А тому чинна любов до свого народу є запорукою людяности. Ваша скавтська метода й ваше імя вам каже, як робити й у будучині. Ви стараєтеся жити серед природи. Природа є проста і вчить вас здорової простоти. Серед природи навчитесь бути практичними й чесними.

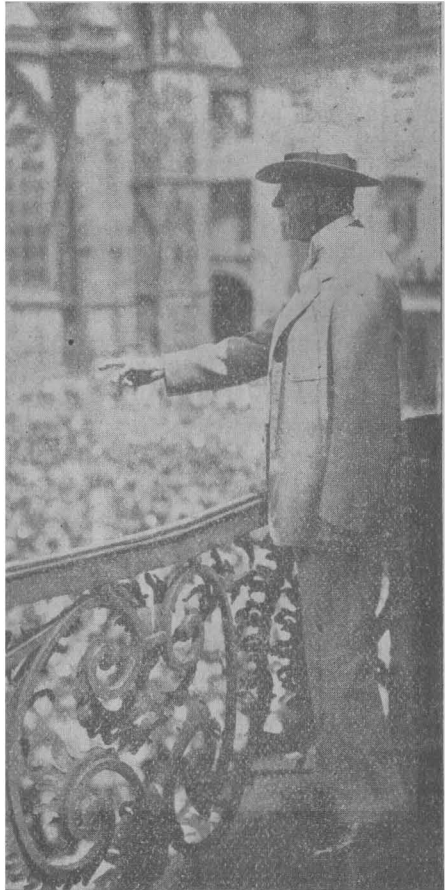
Англійська назва „scout“ вам каже, що ви — пластуни, що ви — передовики та що мусите уважати й збирати відомості. За старих часів пластуни стояли проти ворога. Тепер стоїть друг проти друга. Але завдання те саме: інформувати себе, уважати на себе й на свого товарища.

Слово „scout“ у англійців значить також і годинник, алеж годинник є засіб і символ точности.

Вам, чехословацьким скавтам, перш за все нагадаю, що в нашій історії маємо ряд людей, що в свій час і на свій спосіб прагнули здійснювати ваші ідеали. Принаймні одного мав би вам пригадати: народнього нашого короля Юрія, що плекав ідеал вчного миру.

Отже прощаюся з вами в надії, що твердо дотримаєте завжди й при всяких обставинах свій програм.

Гаразд!“

Т. Г. Масарик говорить до скавтів.

У двадцятиліття Українського Пласту.

Останні роки перед війною — це роки незвичайного швидкого темпа розвою народа під австрійською займанщиною. Роки ці можна коротко назвати добою зближення до Європи як духово, так і матеріально. Тому цілком зрозуміло, що загальний тоді новий рух у вихованні молодого покоління, започаткований на переломі ХІХ.-ХХ. століть Ген. Бейден-Поулем, не міг не залишити сліду й у нас. У 1911. році повстають на Західній Україні перші пластові відділи, які у стадії розвою перепиняє війна. І в перших рядах першого українського війська бачимо перших українських пластунів, які своєю кровю припечатують нового духа, який у нас повів.

Війна світова кінчається — зачинається визвольна війна, а невдалий її вислід спроваджує на цілу українську націю зневіру. І от ще не пролунали останні вистріли нещасної війни, як на руїнах зневіри росте нова віра — віра молодих сердець. Вже 1919. р. організуються під проводом деяких старших громадян, переважно професорів гімназійних, перші пластові відділи, згідно відновлюється старі довоєнні відділи, з яких лишилася тільки гарна традиція, бо старі пластуни — якщо не згинули у війні — розбрелися по цілому світу. Цей перший період повоєнної організації — це шукання нових шляхів, що їх мусіли найти самі молоді. І вони їх находять. Це природньо. Там, у зелених лісах і луках, у темних карпатських борах під шум потоків і гуркіт громів находимо цю нову дорогу, там находимо свою бадьорість і силу. Палають ватри, лунає юнацька пісня і спів, росте сила, росте воля до праці!

І це є перший повоєнний період. Характеристичний віз стихійним поширенням пластової організації. Повстають відділи у цілому краю, проводиться горячкова робота над організацією, і пластовим самовишколом.

Друкується перші пластові підручники, часописи, повстає перша організаційна схема: пластові полки з поділом на сотні й гуртки. На чолі цілого руху стає Верховна Пластова Рада, як секція т-ва охорони дітей і опіки над молодю. Період цей можна назвати періодом організаційної підготовки, підчас якого було втворено перші конечні основи, потрібні для кожної організації, яка є виявом якогось руху, якогось нового світогляду. Є це приклад наростання організації знизу, наростання стихійного. Як характеристичні форми цього періоду можна підмітити певну доривочність в організаційній системі та відсутність загального пляну на дальшу мету. Але це являється на той час цілком природним.

Українське громадянство на Західній Україні живе тоді ще де-якими надіями на недалеку зміну існуючого стану; течії чисто політичні, чи культурні носять характер тимчасовості й одним словом цілу псіхіку тодішнього Українця, його настрої можна назвати переходовими чи тимчасовими. А й це мусіло відбитися на рухові молоді.

Але приходить відомий березень 1923. р. і торощить всі надії, якими жило тоді українське громадянство на Західній Україні. Цей час можна вважати також переломовим у життю Українського Пласту. Хоч як болючою була сіра дійсність, проте вона не

вводить зневіри у пластові ряди; противно: праця міцнішає, організація поширюється, обрії розкриваються. Найважливішим моментом у цьому періоді — це нова організаційна схема, яка характеризується своєю передуманістю та достосованістю до тодішніх обставин. Ця нова організаційна схема виявляється логічною консеквенцією пороблених досвідів, визначається своєю доцільністю та еластичністю, що й підтверджує пізніший розвій пластової організації. Розбудовується верховні установи: Верховна Пластова Команда з Верховним Отаманом, вибрані Верховним Зїздом, преса, видавництва. Цей момент вказує, безумовно, на пляновий розвій та точне окреслення перспективи на будуче.

Другим моментом характеристичним для цього періоду, є початок таборництва, яке й досягає виразного вигляду Першим Областним Табором на Соколі. І як підкреслений перший момент Пласту, так цей другий момент — це продукт переважно пластових низів. Така тісна співпраця та взаїмне зрозуміння молодого хлопця і старшого віком провідника стає підвалиною цього розвою, якого осягнув Пласт у цьому періоді. Чисельний зріст з одної сторони та підвищення вартости поодиноких пластунів, це очевидний наслідок цієї праці. Зріст фахових уміlostей та високий їх рівень помітно в усіх проявах пластового життя зокрема, а таборів спеціально. Тоді то побіч сталого таборництва розвивається також мандрівництво.

Третім характеристичним моментом у цьому періоді є повстання старшого пластуна та повільний перехід проводу пласту в його руки — себто у руки людей вже вихованих у пласті. Цей останній момент є дуже важний тим, що старше пластуна, зрісши на тлі інших потреб і стремлінь Української Нації, витворює цілком нові форми пластового життя. Але про це далі. Народини старшого пластуна сягають своїми початками кінця першого періоду — літа 1922. р., а першими піонерами цього руху є „Лісові Чорти“, які прогулькою в Карпати створюють першу організовану одиницю Старших Пластунів. Там серед таємничого шуму ялиць, серед гірської природи зродиться ідея, яка так могутньо оформлюється в Уладі Українських Старших Пластунів та яка рішає про дальший шлях розвою цілого Укр. Пластового Укладу. Під кінець цього періоду бачимо вже старших пластунів на всіх важніщих постах, верховних установах, таборах а передовсім серед своїх молодших братів, на постах інструкторів і звязкових. Відбувається перші зїзди Старших Пластунів, які стають побіч Верховного Зїзду нормальним чинником життя.

Виразною межою цього періоду можна вважати кінець 1926. р., в якому відбувається І. Обл. Пл. Табор на Соколі. Близкучий вияв пластової праці та повстання кількох нових Курінів Стар. Пл. і Пластунок.

Як другий період дав викристалізовану вже організацію пластового юнацтва, так третій, який кінчиться у вересні 1930. р. розв'язанням польською адміністраційною владою У. П. У., можна назвати періодом кристалізації старшого пластуна.

Найшовши своє організаційне оформлення в куріні, розвиває старше пластуна живу діяльність на трьох полях:

- а) праці в верховних установах.
- б) організації і виключно у вихованню пластунів юнаків,
- в) оформленню ідеології У. П. У.

Напливом одиниць, вихованих у пласті, регулюється праця верховних установ. Побіч старих організаторів-пластунів та ново-притягнених симпатиків, займають відвічальні становища старші пластуни. У старших пластунах знаходять юнацькі куріні досвідчених звязкових, які й провадять виховання та пластовий вишкіл, цілість організації таборів перебирає на себе старше пластунство та допроваджує їх до значної вартости. Скільки ж таборів більше, повстають спеціальні табори.

Найважливішим ділом, якого доконало старше пластунство, є безумовно точне оформлення ідеології У. П. У. а У. У. С. П. зокрема. По підготовчих з'їздах та дискусіях ухвалюється вичерпуючі резолюції, які з одного боку є виявом розвоєвих тенденцій У. П. У., а з другої сторони рівнобіжні з загальними розвоєвими тенденціями руху української молоді взагалі. Факт цей надає сталі обличчя цілому УПУ а рівночасно усуває всі сумніви, які почали повставати у попередніх періодах розвою. У типі старшого пластуна повстає новий тип молодого Українця взагалі.

І тут саме питоменність українського старшого пластунства. У противенстві до інших пластових уладів, український старший пластун, найшовши задоволення своїх організаційних потреб у своєму старшому пластунському куріні, організації, хоч у дечім подібної до студенських корпорацій, не відчужується від пластової організації, стає в її рядах з одної сторони як її рядовик, з другої сторони як виховник і провідник молодого покоління. Така дуалістична розвязка участі студента у пластовому житті надає цілому У. П. У. незвичайно суцільний характер і дає запоруку його дальших розвоєвих перспектив; що саме така розвязка є правильна показує факт, що й деякі інші улади приступають до реформи цього питання відповідно до своїх умовин. У поляків наприклад питання це наближається до розвязання у спосіб подібний до того, як це сталося у нас.

Другим характеристичним моментом у цьому періоді є повстання Уладу Новиків — організації наших найменших братів і сестер. Потреба такої організації виявилася як вислід цілоти розвою У. П. У. взагалі, а була уможливлена розвоєм У. У. С. П. Бо є це саме старші пластуни і пластунки, які разом з деякими старшими виховниками займаються організацією дітей вселюдних шкіл, дітей переважно бідніших родичів. Праця та показується надзвичайно вдячна і успішна. Дає вона молодому поколінню ці первні національного виховання, яких так часто бракує дітям низчих верств. Організація літніх осель для новиків (вовченят) дає змогу виїзду в здорову околицю соткам дітей, які б інакше цього одержати не могли.

Третім важним моментом у цьому періоді — є створення організації пластунів сеніорів, яка мала об'єднувати старших громадян, які будьто виховані у пласті, чи працюючи в нім як виховники, настільки стали пластунами, що уважають свою участь у нім конечною й то у формах організації на взір уладу старших пластунів. Факт цей важний незвичайно тим, що завершує пластову організацію, даючи їй змогу придержати в своїх суцільних організаційних рамках пластунів старших віком, громадян вже на становищах і батьків родин. Цей факт важний ще й тому, що це є перша спроба взагалі у пластових організаціях — надати певну

точно окреслену організаційну форму вихованим у Пласті громадянам. Цього Уладу Сеніорів не можна мішати з Пластприятю, організацією приятелів Пласту, яка об'єднує різних громадян в цілях моральної і матеріальної допомоги. Улад Сеніорів, як і три низчі улади, придержуються організаційних форм, створених у Пласті, бере організовано участь у таборах (1930) та придержується пластового закону. І як факт створення цього четвертого уладу залишиться на завжди заслугою У. П. У., так є це рівночасно доказом, які тверді підстави та яке зрозуміння здобула собі пластова організація серед українського народу. Під кінець насуваються ще такі зауваження загального характеру.

У моменті розв'язання є У. П. У. на вершку свого розвою. Вироблена й елястична організаційна схема відповідає цілковито вимогам, які ставить життя. Велика рухливість.

Оце й є характеристичні моменти третього розв'язаного періоду. Як один із них є завершенням організаційного життя з одного боку і поставленням ясної ідеології з другого, так другий є новим етапом розвою, якого конечність висунуло саме життя.

Та заразом дисциплінованість Пласту починає витискати чимраз сильніше тавро на цілому громадському життю. Моральна вартість та знання пластових провідників, запал і карність низів давали якнайкращі запоруки на будучність, а розумна економічна праця пластових економістів давала запоруку, що й матеріальний бік буде забезпечений. Жвавий таборовий та мандрівницький рух вироблював що-раз більш здорових самостійних одиниць та притягав новий елемент не тільки молодший, але не рідко старший. Якеж було відношення українського громадянства до У. П. У.? Перші кроки роблять пластові виступи, табори та мандрівки. Громадянство у всіх своїх колах бачить пластунів, пізнає їх у різних обставинах праці й забави, починає їх розуміти й любити. Воно починає що-раз більше цікавитися Пластом, дорожить ним, і все радо спішить із допомогою. Виявів симпатії має Пласт що-раз більше і то у всіх колах громадянства. Своєю поставою здобувають собі пластуни симпатію українського духовенства разом із його найвищим гієрархом. Зі свого боку пластуни радо жертвують своєю працею всюди там, де тільки вона потрібна. Це перш за все старші пластуни, які всюди стають цінними робітниками на всіх ділянках громадянського життя, а своїм характером надають кожній праці своє тавро. Зпоміж пластунів виходять найкращі провідники студентства. Словом можна сказати, що пластуни всюди виправдують покладені на них надії. І саме в момент повної творчості надходить катастрофа — удар зі зовні. Але чи одним розчерком пера можна знищити працю двадцяти років, виконану із запалом молодечих сердець і розумних людей? Чи людська злоба може зруйнувати це, що створив ідеальний порив молоді?

Ні, і ще раз ні!

Бо можна знищити тільки форми організації, але дух, — ця животворна сила оживляла нас на протязі двадцяти літ, живе в нас далі й далі гартує наші характери. Пластуни остали надалі, пластовий закон і пластові ідеали оживляють і оживляти будуть нас далі та кермувати нашими кроками.

І нині, коли ми бачимо завершенний, немов один етап розвою Українського Пластового Уладу, коли ми розважимо ті моменти,

які спричинили повстання УПУ, які серед бурі й негод супроводили його розвій, ми, тут, на еміграції, свідомі цього, що нині ми, незначна частина тих, які творили український пластовий рух, маємо вести це далі, що нам передала світла традиція, та в момент, коли сонце знову прояснить обрії, передати українському народові дорогий скарб, збільшений працею і надбаннями. Шлях, який нас веде — не легкий: на ньому вже позначилися перешкоди, які ставить нам людська злоба та невідраді матеріальні умовини. Але ми — пластуни, за нами довгий шлях перейденої з перемогами дороги й дух тих, які з нами цю дорогу робили; перед нами довгий шлях нових трудів і перемог. Тож далі — гейже в дорогу — ніщо бурі ні негоди!

Прага, листопад 1931.

Чорний Вуж.

20-тиліття Українського Пласту.

Комунікат Команди Союзу Українських Пластунів-Емігрантів (СУПЕ).

(Всі українські часописи ласкаво просимо передрукувати).

Святкування 20 ліття Українського Пласту відбудеться в Празі (Чехословаччина) 13. березня 1932 року. Свято уряджує Команда СУПЕ. Мета свята — кинути думкою на вже пройдений шлях трудів і успіхів, віддати пошану й признання першим організаторам і провідникам укр. скавтіну, об'єднати новим звязком нашу пластову молодь та прихильників Укр. Пласту, щоб зеднаними силами йти далі.

Програм свята: I. Академія — пластовий гимн, святочні промови, привітання, національний гимн. II. Пластові розваги та виступи. III. Виставка: „Український Пласт дома і на чужині“ — матеріали з життя й розвитку укр. скавтіну, як от: різні друки й видання, фотографії, пластові вироби, табори, змагання, мандрівки, зїзди, (Джемборі), звязки з чужиною й т. и. (Всі матеріали з виставки, що їх не треба буде вертати власникам, лишаться, як основа Музею Укр. Пласту на еміграції).

Команда видасть на свято одноднівку „Вступай у Пласт“. Ювілеєві присвячено також нове число пластового органу „Молоде Життя“, що виходить тепер на еміграції.

Мистецькі ювілейні значки (на взірець поштових марок) „20 тиліття Українського Пласту 1911-1931“, праця проф. Р. Лісовського, вийшли вже третім накладом (два попередні наклади протягом кількох місяців вичерпано цілком).

Листи, привітання, матеріали для виставки, датки на влаштування свята й на організаційну дальшу працю Укр. Пласту, а так само замовлення на ювілейні та на всі інші видання Пласту слати на адресу:

Е. Wyrowuj, Praha-Vinohrady, Chodska 16, Czechoslovakia.

За Команду СУПЕ:

Евген Вировий,
командант.

Д. Козіцький,
реф. діяльності.

Наталка Кучерявенко,
за секретаріят.

Крокодиль знад Полтви.*)

У вересні 1931 року минув саме рік, як вийшов обіжник, яким припинено діяльність Українського Пласту в Польщі. Хай нам буде вільно пригадати оцей історичний акт:

„Львівське Староство Городське; Ч: Ст. 1368/16 у Львові, дня 26. вересня 1930. р. Укр. Краєве Тов. Охорони Дітей і Опіки над Молодіжю. Ліквідація Відділів, Інституцій, Товариств і т. и. „Пласта“. До Виділу Головного Товариства Укр. Краєвого Т-ва Охорони Дітей і Опіки над Молодіжю — на руки заступника секретаря пані Др. Володимири Крушельницької у Львові, ул. Бічна Пасічна ч. 333.

Львівське Староство Городське взиває Головний Виділ Товариства Охорони Дітей і Опіки над Молодіжю у Львові до негайного розв'язання існуючих Відділів, Інституцій, Товариств і т. и. „Пласта“ згідно Укр. Пластової Організації, разом на підставі § 7. розп. з дня 20. IV. 1854. Ден. уст. ч. 96; забороняє на будуче якогонебудь і в якімнебудь виді організування таких же Відділів, Інституцій, Товариств і т. п. чи то безпосередньо, чи також посередньо через свої філії і кола, бо та діяльність не є передбачена в статуті того Товариства, затвердженім Урядом Воевідським Львівським, рескриптом з дня 1. II. 1923. р. ч. 18844/1923. р., а проєкт зміни статуту в тім напрямку зівстав відкинений рескриптом Львівського Уряду Воевідського з дня 18. 9. 1929. р. ч. Б. П. 134/Ст. 1929.

Крім сего стверджено, що „Начальна Пластова Команда“, виступаюча безиправно як секція, чи також Комісія Укр. Краєвого Тов. Охорони Дітей і Опіки над Молодіжю, провадить свідомо на ґрунті шкільних пластових дружин, діяльність виразно суперечну з відносними приписами компетентних шкільних Управ, видаючи тим (дружинам) інструкції і прикази, проводячи реєстри членів тих дружин, наказуючи предкладати собі і відбираючи звіги, квартальні й інші з діяльності тих дружин, утримуючи дальше організаційні звязки з виразно нелегально існуючими відділами „Пласта“ вкінці, апробуючи згідно погоджуючися з акцією виразно протидержавного характеру. Заборона розвивання якоїнебудь діяльності „Пластової“ потягає за собою заборону носити українським пластунам одяги і пластові відзнаки.

Рівночасно зивається П. Т. до зліквідування протягом 14-ти днів всі вже існуючі Відділи, Інституції, Товариства і т. п. „Пласта“ і предложити в тім часі Львівському Городському Староствові звіги з черепровадженої ліквідації „Пласта“, а то під загрозою розв'язання Товариства „Укр. Краєве Тов. Охорони Дітей і Опіки над Молодіжю“ у Львові разом з його Відділами.

Проти сеї резолюції можна внести відклик до Львівського Воевідського Уряду через Львівське Городське Староство до 14-ти днів, числячи від дня слідуючого по дню доручення — відклик не має одначе сили здержуючої. Львівський Городський Староста Галлас“.

За кілька днів усі школи Львівської й Волинської Кураторії дістали рівнож заборону ведення Пласту. Під правним і фактичним оглядом вище наведений акт мав багато спірних точок а саме: 1) Статут згаданого Т-ва виразно передбачує в § 3 „творити свої організації для опіки й діяльності“. Верховна Пластова Команда з усіма пластовими відділами була саме такою організацією для опіки й виховання дітей і молодіжи. Про існування цієї організації при Т. О. Д. влада знала, її признавала, перебирала від Гол. Виділу про її діяльність звіти. Найкращим доказом, що влада права ведення пластової організації не оспорювала, є документ — акт з 1918 р., яким Рада Шкільна Краєва висловлює Т-ву признання за добре ведення Пласту й цей факт, що вже за польських часів делегат Львівської Шкільної Кураторії входив у склад „Верх. Пла-

*) Полтва — річка у Львові.

стової Ради“ і брав діяльну участь у її працях. Нестійним є рівнож закид, що Т-во не мало права зноситися зі шкільними пластовими відділами. Акт — документ б. Ради Шкільної Краєвої і факт діяльної участі в працях Верх. Пл. Ради делегата найвищої шкільної магістратури зі згаданої області ясно й недвозначно признають право ведення Пласту і між шкільною молоддю. Головний Виділ Т-ва, на протязі цілої своєї діяльності не дістав від нікого ані писаного, ані усного заперечення, або заборони виконувати статутном предвиджених прав, то є нагляді над працею шкільних відділів, впливаючих із вище наведених фактів. Лишається ще тільки третій закид, що Верховна Пластова Команда не противилася антидержавній праці деяких відділів Пласту. Закид у листі Староства Городського голослівний, не опертий на фактах. Тих фактів мали певно достарчити численні „пластові процеси“, що слідували по розвязуванню Пласту. Нині ми вже можемо сказати й про ці процеси дещо. Ведення слідства в тих процесах ішло виразно в означенім напрямі: слідства в усіх цих процесах мали доказати, 1) що філії чи кружки Т. О. Д. не мали по статуту права вести пластові гуртки, що отже організатори тих гуртків були організаторами таємного товариства; 2) що працю в пластових гуртках не ведено по методі і правильниках, знаних і друкованих у Польщі пластових книжок, що отже пластову організацію вжито тільки за плащик для ведення позапластової конспіративної праці. Цього згаданий лист не згадує, але про це трубила ціла преса й то не тільки бруковий „Illiustr. Kurjer“ але й преса т. зв. еліти: „Czas“, і ин.

Ішли процеси за процесами: стрийський, самбірський, старо-самбірський, зборівський, тернопільський, сокальський і т. д. І всі вони кінчилися звільненням оскаржених від вини й кари. Суд усюди по переведених обороною доказах мусів оскаржених звільнити від закиду створення нелегального Товариства „Пласт“, в ніяким випадку не ствердив, щоб пластову організацію надужито до позапластових цілей і праць, а ті всі військові вправи нібито ведені ночами пластовими гуртками були пластовими вправами чи грами, передбаченими в кожній пластовій організації. І чи хто з розумних може повірити байці про це, що цілі відділи робили непластову, протидержавну роботу, а ВПК їм не противилася. Sic rebus stantibus, в широкім досі укр. конспіративно-терористичнім русі, не тих кільки одиниць із Пласту брало б участь, а найменше сотні. Це все загально відоме мабуть і тим, що підписали засуд на Пласт. Пласт упав жертвою під'юдженої часописами вуличної польської опінії. Треба було чимсь публіку заспокоїти і позискати її для себе. І виміреними кроками невблаганого часу минув рік від тої „геци“ з осени 1930. року. Пластова справа досі не полагоджена. Внесений до міністерства спротив лежить спокійно в канцеляріях неполагоджений; неполагодженою цю справу вважає й ціле українське суспільство. Укр. пластуни емігранти бажали її полагодити міжнародньою пластовою справедливістю. Не вірю в це. „Скавтова справедливість“ надто нині ще слаба. Ця справа мусить бути полагоджена в краю, або вона цілком не буде полагоджена. Хтось мусить зробити крок наперед і то великий. Польська суспільність мусить перестати називати укр. дівтору „злодіями, бандитами, шпигунами, обірванцями“ з тої рації, що ся дівтора належить до Укр.

Пласту, й спромогтися на мінімум толерантності. Та чи це можливо? Нині, по банкрутстві всіх роблених Укр. Пластові закидах, видвигнено нового коника — т. зв. льяольність. Пише один такий Крокодил: „Український скавтіні, виступаючий під назвою „Пласт“, не має дотепер охоти зайняти якесь становище до держави, в котрій (працює) існує, як то роблять інші пластові організації в інших державах. Де тільки поглянемо, до Англії чи якоїнебудь іншої держави, в котрій пластова ідея стоїть високо, всюди бачимо, що головною цією, так якби категоричним імперативом скавтінігу є безоглядна льяольність супроти держави. Це є підставова думка пластового виховання молоді. А пласт хотів бути виїмком, хотів наслідувати зовнішні прикмети скавтові — однострій, організацію, вправи і т. п., а не хотів признати цієї підставової засади скавтінігу, полягаючої в приреченню безоглядної льяольності державі. Статут Укр. Пласту ані не говорить про це, а в практиці цієї організації, почуття льяольності заступається почуттям окремішності, а навіть ворожості. Чи яканебудь держава на світі толерувала б такий стан. Чи не домагалась би, щоб у державній скавтській організації містилися всі скавтські осередовища, без огляду на національну приналежність поодиноких секцій. Якщо отже Українці хотять, щоб Пласт міг не тільки розвиватися, але рівнож і без перешкод сповняти це завдання, до якого власне є покликаний, а іменно, бути організацією виключно пластовою, мають змогу зреалізувати це. Бо прецінь засадничо ніхто не думає зменшувати їх права розбудови спортових організацій; але під умовою, щоб ці організації, ані на крок не відступали від властивого їм завдання, не збочували на бездоріжжа, що ведуть до політичних конфліктів“. „Slovo Polske“ (Львів, 1931. з 17.VIII.).

В рік по розв'язанню Пласту й львівський крокодил пустив сльозу. Тим разом дійсно сльозу, воду з очей, а не відро помий. І йому, видно, не свійсько, що Пласту нема, інакше не пускав би такої *передовиці*. Кільки то давніше свідомих брехень перекотилося через лани того старого грішника. Нема тепер уже й інших закидів, є тільки брак льяольності. Цікавий це закид, бо він каже все й нічого. Давніші закиди були брехливі, але закиди. А деж тепер мірило тої льяольності? Чи не одно з них брак дружнього співжиття з пластунами інших народів. Можемо крокодилеві служити наглядними доказами, що саме укр. пластуни були ті, що хотіли дружнього співжиття, виходячи зі шляхотних цілей пластового закону. Та польськї гарцери відпихали в своїм шовіністичнім захваті подавану руку, а пластунів у своїх урядових гарцерських часописах називали „шпигунами чеськими“, або писали, що „добрі діла укр. пластунів лежать у бандитських нападах“. *Medice cura te ipsum*, а до того часу, доки не виховаєш кадрів розумних толерантних горожан, не жадай від других безлюдської поневірки честі й праці для високих пластових ідеалів, для яких сам не вмієш працювати. А може льяольність це взагалі резигнація з українського національного обличчя? Тож „Slovo Polske“ раз у раз доводить на іншому місці, що Українців нема, що питання укр. не існує. Як отже погодити старограбську теорію „ніема України“ з крокодилячими сльозами за Укр. Пластом? Каже, що у статуті Пласту нема нічого про льяольність. Жиди наприкл. мають у Польщі аж дві скавтські організації і сотню спортових організацій. У

жадній з них у статуті нема згадок про лояльність. А Пласт взагалі статута свого не мав, був секцією Товариства Охорони Дітей. І знов подається приклад на лояльність однобічний, несправедливий, словом Крокодилячий.

Був час, коли провід Укр. Пласту хотів устійнити значіння слова „лояльність“, бо її інакше розуміє не то кожний поляк зокрема, але кожний представник влади від постерункового почавши а на міністрі скінчивши. Пластовий провід старався навязати зносини в тій справі передовсім із представниками інтерпретації „лояльності“. Одначе цей факт поминено мовчки, а віддано слово Крокодилеві знад Полтви.

Иноді виносиш вражіння, що Укр. Пласт хочуть ті Крокодили зробити авангардою певної політичної концепції. Те, що не вдається зробити зі старшими в політиці, хочуть прищепити молоді. Хочуть мабуть від неї якоїсь голосної заяви лояльності не для підкріплення діл, але для політичних цілей, для... Женеви. Та Укр. Пласт це не область впливів скрахованих політиків, це проблем педагогічний. Українська молодь не дасться вжити для вибілювання чорних плям. І т. д., і т. д...

Українська молодь Польщі без Пласту, без тої організації, що є провідною зорею, кадром молоді цілого світа. Історична хвиля. Та дивимося певно в майбутність. Віримо в силу духа... у нім ці ідеали, які ніс на своїх прапорах Укр. Пласт, не в зверхніх формах, які нині заборонено вуличній товпі на „*panem et circenses*“ Укр. Пласт перейде через ту темряву й дійде до ясных обривів, коли зможе знову виконувати своє шляхетне завдання, виховання молоді в дусі пластових ідеалів.

Вересень 1931.

*Український Пласт на I. Слов. Джемборі в Празі 1931.
Наш прапор. Світлив ст. пл. скоб інж. Є. Кульчицький.*

1911—1931.

Ще в 1911 році поклали українські пластуни першу цеголку на вітвар української культури. Дев'ятнапять літ їх складали.

Багато траплялося перешкод — світова війна, тощо. Але українські пластуни твердо тримали свій прапор і в найтяжчі хвилини життя не давали йому схилитися.

І поки громадка цеголок була маленька, ніхто на неї не звертав уваги. Колиж вона збільшилась, коли такі цеголки почали сипатись з усіх боків, з усіх навіть тих найглухіших закутин української землі, тоді чорні ворони почали на неї задивлятися з ненавистю, почали плянувати знищення цієї муравлиної праці. Захотілося їм показати свою силу, захотілося показати світові, як от одним махом пера потрафлять знищити все те добре, що ті слабші власними руками собі здобули.

Але не всюди могла засягнути ворожа рука. Є ще українські пластуни, що не бояться її, що працюють з ще більшим завзяттям, з ще більшою охотою, що продовжують і далі пластову працю.

Почали 20-й пластовий рік вони самі, на чужині і вірять, що праця їх не лишиться непомітною. Відсвяткують 20-ліття Українського Пласту, як не дозволяють на рідній землі, то на еміграції. В березні 1932 відбудеться свято 20-ліття Укр. Пласту. В березні будуть славити це свято українські пластуни лише на еміграції. Але сподіються, що українське громадянство усміхнеться в той день пластунам, що не забуде висловити своє слово заохоти тій невеличкій групі на еміграції, яка взяла, може, непосильну працю на свої плечі, але з вірою, що добре її повнитиме. І в той спосіб кинуть українці своє слово відповіді тим, що ще й досі хижо сміються там на нашій землі з наслідків своєї перемоги.

Пласт зліквідували! Але не зліквідували пластового духа! Він і далі живе та буде жити!

Сіячі, що кидали зерно поміж українські діти не помилилися. Зерно допало на добру землю. Але чи тепер може засіяне вільно рости далі? Чи не наражене воно тепер після ліквідації Пласту на величезну небезпеку? Чи інстинктивно не будуть шукати ті, що приймали зерня, моральної опори собі в тих, хто свого часу сів?

Гадаю, що так! Чомуж вони тепер мовчать — тепер, коли найбільше мають опікуватись своєю працею? Тепер, коли так жорстоко знівечено їх працю. Чому не сіють далі? Можливість є. Є часописи. Чому нічого не пишете? Де ви, ідеологи Українського Пласту? Чи, може, між молодими не виховали Ви своїх пророків? Таж протягом 20 літ їх повстало багато. Найліпшим доказом того є розвиток Пласту, якого він досяг в 19-ім році свого існування!

Чекаємо! Відгукніться!

Д. Козіцький.

Джемборі 1931. Українські та югославянські пластуни. Світлив проф. Ів. Паливода.

Самостійна Україна та її державний герб.

В цьому році минає вже 14 років від часу проголошення Центральною Радою IV Універсалу, головним пунктом якого є: „Од нині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу“.

Сталось се 22. січня 1918 року.

Рівно за рік, а саме, 22 січня 1919 року Трудовий Конгрес у Києві проголосив соборність Земель Українських.

Отже 22 січня святкуємо свято Самостійности Соборної України.

За державний герб прийняла самостійна Україна тризуб. Про це є окремий закон Укр. Центральної Ради 22. березня 1918 р. Перед тим оголошений був конкурс. Між багатьма проектами, що були представлені Центральній Раді, були й інші: „Золотий плуг“ на блакитному полі (навколо з іншими гербами ріжних земель України), як символ мирної творчої праці; „архистратиг Михайло“ — герб Києва; „Козак з мушкетом“ — герб старої гетьманщини й Запоріжжя; золота літера „У“ (Україна) на блакитному полі й багато інших. Та найбільшу увагу притягнув до себе „Тризуб“. Крім своєї гарної, легкої й одночасно дуже простої форми, він мав перевагу над іншими ще й з таких двох причин: „Тризуб“ мав історичну традицію державного знаку ще з часів Св. Володимира (X, XI століття), а також і велику ідею соборности Українських Земель тої ж доби.

От же традиція і символ великої ідеї втілювались у „Тризубі“.

Тому й не диво, що Центральна Рада відкинула багато проектів великих мистців України, як Нарбута й інших, а прийняла й ухвалила за державний герб України „Тризуб“.

В свій час з'явились статті і замітки, що вибір цей невдалий. Були ріжні закиди, як з геральдичного, так і мистецького боку.

Але від того часу минуло вже майже 15 років бурхливої тяжкої боротьби Українського Народу за свою волю і незалежність. Ця боротьба тягнеться і по сей день. Ідея самостійної України втілилась у Тризубі. Він, полятий кровю вірних синів України, став для нас дорогим скарбом. Тому й українські пластуни переплели пластову лілею українським гербом на знак того, що служачи пластовим ідеям, вони вірно служать і Українському Народові.

Пластунка.

Український державний герб (мала державна печатка України).

Перші поштові марки України.

Перші українські дефінітивні марки вийшли в літі 1918 р. в Києві. Проекти робили славні українські мистці графіки Ю. Нарбут та А. Серeda. На всіх марках крім 50 шагів бачимо український державний герб тризуб. Його праобраз є правдоподібно відомий тризуб Посейдона, символ його сили. З грецької мітології дістався тризуб до візантійських царів, а потім і на Україну. Мабуть в час переходу на християнство Володимир Великий перебрав тризуб за свій державний знак. Доказом цього є і українські гроші з часів Володимира Великого і Ярослава Мудрого. На тих грошах гакож є тризуб. Бачимо його теж і на цеглинах Десятинної церкви в Києві. З цього видно, що тризуб був дуже поширений в старі часи на Україні і тісно зв'язаний з державною і культурною історією України. На перших поштових марках України тризуб, як наш державний герб, нагадує нам і цілому світові про тисячелітню традицію української державности.

Нат. К.

*Перші поштові марки
України.*

Ювілейні марки Українського Пласту.

У червні 1931 року Команда СУПЕ видала ювілейні наліпки (в формі поштових марок) з нагоди 20-ої річниці існування Українського Пласту. Центр марки творить тризуб, переплетений пластовою лілеєю, довкола нього барокові прикраси та прапори. Вгорі в двох рядках „XX ліття“, а на долині „Українського Пласту“. В лівому довшньому розі рік 1911, в правому 1931. Цей перший наклад мав 1500 штук. Незабаром Команда мусіла видати другий в 3000 штук, бо перший наклад дуже скоро розійшовся у звязку з Джемборі. Та й цей наклад вже вичерпано і Команда видала 18.XII. 31 третій наклад вже 4000 примірників. Всі видання різняться між собою барвами; марки останнього видання є в жовтій та в блакитній барвах так, що дві марки разом творять барви нашого національного прапору.

*Ювілейна марка Укр.
Пласту.*

Проект марки робив відомий український графік проф. Р. Лісовський, приятель Укр. Пласту, відмовившись від будьякого гонорару за свою працю. Команда СУПЕ в листі від 27. червня 1931 висловила проф. Р. Лісовському за цей його прекрасно виготовлений проект ювілейної марки, як і за його постійне, дуже прихильне відношення до Укр. Пласту взагалі, глибоку подяку.

Нат. К.

„ПРАЛІСОМ ПОЛІСЬКИМ ЗЕМЛІ ДРЕВЛЯНСЬКОЇ.“

Снігом засипані вітки похилені старих-прастарих ялин. Іскраються кльми білі бездонних, замерзалих багнищ. Місячне сяйво все перетворює в казки призабуті, чудні...

Вузька доріженька по снігу вбита, так тяжко нею йти; побіч згинаються примари-кущики, ніби то карлів юрби. Хруснуло в лісі, ніби то тупає лісовикова нога. Ось полонинкою тіні промарили... вовки, чи духи лісові?

Пралісу-прадіду, будь так ласкавенький, казки свої розкажи!

Ох, і багато тих казочок, діточки, в багнищах я хороню, та про багато ялинами, соснами з вітром часом гомоню.

Тільки послушайте, то зрозумієте...

Люде приходили, волю боронючи, в нетрі ховались мої, зброю стягали їх руки спрацьовані, втомлено люде ті йшли...

Я їх заховав, я їм нашептував пісні бунтарські свої, я їм розказував, я їм нашумлював думи про правду святі. Думи про працю, що світ перетворює, думи про чин-боротьбу, думи про бідних, забутих, знеслених.

Крутить доріженька нетрями, корчами, — тяжко доріжкою йти. Шепче дідусь: а не бійтесь, то вийдете ви на простори ясні.

Всеволод Лясиченко.

Джемборі 1931. Пражське громадянство вітає Укр. Пласт.
Світлив проф. Ів. Паливода.

Український пласт на Еміграції.

Пластовий Кіш вихованців укр. гімназії в Ржевницях коло Праги.

Звідомлення бр. Звязкового проф. К. Подільського за 1930—1931 рік
(5-тий рік існування Кошу).

На початку липня 1930 року Пласт наш закінчив 4-й рік своєї праці та перейшов до п'ятого, ювілейного року, який і став славним межовим знаком у його існуванні. Кінець п'ятого відчитного року чудово завершився нашою участю в І. Словянському Зїзді Скавтів (т. з. „Джемборі“) в Празі. Цікавий цей рік був під ріжним поглядом, а саме, що:

I. Надзвичайно енергійною працею всіх членів Кошу докладно довершено було пластову підготовку як пл. частин, так і поодиноких членів. Як видно зі статистики дуже посунулися вперед ступені пластової підготовки; більша частина членів (пластунів та пластунок) має вже за собою іспити пластуна-розвідчика, здобуто 133 почесних (фахових) іспити, 2 пластуни-розвідчики досягли звання пластунів-скобів.

II. Як для цього, так і для підготовки до всіх можливих змагань — в межах І. Словянського Зїзду Скавтів, покладена величезна, доцільна й успішна праця, виявлено силу ініціативи, вложено масу енергії й волі.

III. Виготовлено багато ріжних ручних праць і так блискучо закінчено технічну підготовку для Зїздової Виставки і в — меншій мірі — для будови таборів на цьому І. Словянському Зїзді.

IV. Поруч із цим молодь у підготовці здобула багато ріжних прикладних знань, навиків та організаційного досвіду від своїх провідників.

V. В наслідок цього, виступ нашого Пласту на І. Словянським „Джемборі“ зустрів таку високу оцінку нашої праці і привів до такого успіху молоді України, який іде в парі з тією могутньою підготовкою і напруженням сил, на які здобувся наш Пласт.

Статистичний перегляд. а) Відділів (куринів) було 6 (5 хлопчачих та один дівочий). в) Гуртків 15, с) Всіх членів 108; з того 70 хлопців та 38 дівчат. д) Пластові іспити: 1: Скобів — 2, 2: розвідників (чиць) — 52, 3: учасників — 26, 4: прихильників — 11, 5: новиків — 12, 6: новичок — 5. Почесних іспитів 133.

У відчитному 1930/31 шк. р. пластуни-(ки) гімназії мали 484 гурткових сходин, 58 сходин відділових, 43 сходин Куринних Команд, 64 гурткові прогульки, 4 збори цілого Кошу, одні сходини Кошової Ради, 15 сходин Кошової Команди та 26 прилюдних виступів.

Прилюдні виступи були такі: 1. Участь наших пластунів у вечірці місцевих чеських скавтів 21. 9. 30 р., 2. Святочна ватра пластунів 27. 9. 30 р.
3. Експерсія українських пластунок з групою чеських скавток, під проводом сестри Начальниці скавток ЧСР, проф. Е. Мільчицевої, до Карлового Тину (Карльштайн) в супроводі проф. К. Подільського 5. 10. 30 р.

4. Маніфестаційний похід українських та чеських скавтів в Ржевницях у святі 12-ої річниці самостійности ЧСР 28. 10. 30 р.

5. Національне свято Першого Листопаду, 1. XI, 30 р.

6. Участь в організаційному Зїзді Союзу Українських Пластунів Емігрантів у Празі 2. XI. 30 р.

7. Заїзд 12-ти українських та 6-ти чеських скавтів до Радотіна на викад містоначальника Сваю Скавтів ЧСР, Яна Новака, 21. XI. 30 р.

8. Участь в Ялинці Республіки в Ржевницях 21. 12. 30 р.

9. Традиційна новорічна пластова прогулька на Скалку 1. 1. 31 р.

10. Участь у різдвяній вечірці (а 7. 1. 1931 у Коляді) — 8. 1. 31.

11. Участь у святі Самостійности та Соборности України 22. 1. 31.

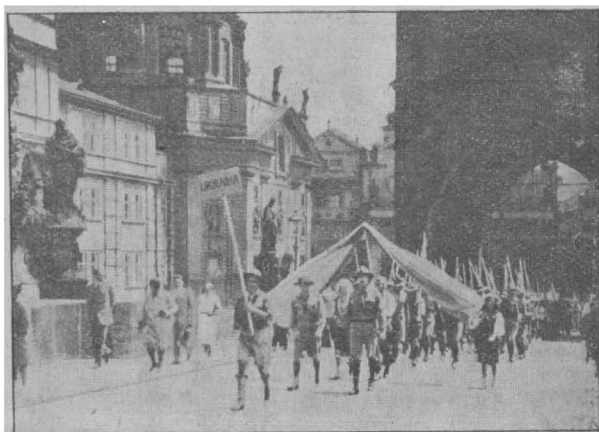
12. Урочисті збори всіх пластунів-(ок) Кошу в присутности окружного (жупного) звітодавця др. В. Герлеса і проф. Е. Мільчицевої, Начальниці дівочого скавтингу ЧСР. Проголошення пластунів-(ок) розвідниками-(цями). Привітання гостей та коротка артистична академія в кінці. Збори провадив проф. Кость Подільський — 8. II. 31.

13. Участь у святі з нагоди дня народження Президента Т. Г. Масарика 7. III. 31.

14. Участь усіх членів у похороні старости міста Ржевниць пана Гржебіка. Промова проф. К. Подільського над труною 13. IV. 31.
15. Участь пластунів (ок) у п'єсі „Про що тирса шелестіла?“ 18. IV. 31.
16. Участь пластунів (ок) старших кляс на докладі „Українська та світова УМСА“ 19. IV. 31.
17. Прогулька під проводом проф. К. Подільського в долину „Під Бабкою“ цілого Кошу, де відбулася святочна ватра пластунів у честь патрона Пласту св. Юрія 3. 5. 31.
18. Участь у Шевченківській Академії 14. V. 31.
19. Урочисте посвячення курінного прапору 7. Курія старших пласт. „Бурлаки“ в Ржевниціях (при участі п. П. Багацького та пані С. Русової) 24. V. 31.
20. Заїзд 26-тичленного спортового збору на окружні (виключаючи) змагання до Кладна (здобули першенство в окрузі) 31. V. 31.
21. Участь наших сімох делегатів у Зїзді Союзу Українських Пластунів Емігрантів 7. VI. 31.
22. Дівочі пластові змагання (за першенство в окрузі) 7. VI. 31.
23. Відкриття пластової виставки при Зїзді Словянських Скавтів, де був уміщений і український відділ виставки (у Празі) 7. VI. 31.
24. Участь пластунів (ок) в окружних плавецьких змаганнях у Празі (басейн УМСА) 14. VI. 31.
25. Посвячення пластового прапору пластунок Курія ім. Лесі Українки 26. VI. 31.
26. Участь усіх членів (ок) Кошу в Першому Словянському Джемборі 28. VI.—2. VII. 1931 р.

В липні 1930 року відбувся мандрівний табор 13-ти наших пластунів по Західній Словаччині та Мораві. В липні та серпні проф. К. Подільський абсолютував словацьку Лісну Школу (інструкторську) та курс для провідників вовчєнят і склав іспит на пластового провідника (скавтмайстра). У відчитному році зробив два більших доклади на теми: „Релігія та пластове виховання“, „Словянське Джемборі“. Крім цього брав участь у всіх (пять) великих сходах округи (жупи) і Кошу для підготовки „Джемборі“ та керував 2 групами змагань при підготовці до виступів на Джемборі.

Самостійна діяльність молоді провадилась далі так, як і минулого року. Рефератів у Курінях прочитано 24 на теми пластові і загально-освітні. Всі пластові установи як: бібліотеки, архіви, збірки, гуртки філятелістів, спортові й інші діяльно розвивалися далі. В дев'ятох змаганнях наших команд (копана 2, кидана 4, волейбол 3) наші виграли 7 разів.

Джемборі 1931. Маніфестаційний похід Укр. Пласту Прагою. Світлив ст. пл. скоб інж. Є. Кульчицький.

Наша участь на I. Зїзді Словянських Скавтів 28.VI.—2.VII.1931.

Зі звіту бр. Команданта укр. таборів на Джемборі проф. К. Подільського (широкий загальний звіт видрукує СУПЕ окремо).

28.VI.31. 8—12 год. „Маніфестаційний похід Прагою“, де публіка щиро вітала наш Пласт. Привітання п. Президентів на Граді. Його промова. Овації п. Президентів. Похід до табору назад. 18—19 год. Перший виступ з танцями на стадіоні Словянських Таборів перед кількотиською масою публіки. Великий успіх.

29.VI.31. 7—12.30 год. Легко-атлетичні змагання пластунів (ок) на грищі „Славії“ (за першенство в Чехословаччині). Добрі вислїди у пластунок.

11. год. Урочисті збори Союзу Скавтів Ч. С. Р. (конференція всіх делегацій в Сметановій салі Репрезентаційного Дому м. Праги, де виступав з промовою за українських пластунів-емігрантів проф. К. Подільський (в мові українській).

10—11 год. Візити п. міністрів Республіки і привітання їх у нашому таборі. Табор відвідали: п. військовий міністр др. Вішковський, п. міністр внутрішніх справ др. Ю. Славік, начальник Генерального Штабу ген. Сировий з братом Командантом Словянських Таборів ген. В. Клецандою. (п. міністр закордонних справ др. Е. Бенеш і посол др. К. Крамарж були иншим разом).

18—19 год. Другий виступ з танцями на стадіоні під проводом бр. ст. пл. Поповича М. разом з Укр. Пластом Підкарпаття. При цьому виступі з великим успіхом співав двічі наш хор, під проводом др. Яковенка. Закінчено виступ відспіванням українського національного гимну, що вся величезна маса присутніх на стадіоні чехів і чужинців вислухала стоячи. Цілий виступ залишив у публіки могутнє вражіння.

20. год. Українсько-Югославянська ватра в мешкальному Югославянському таборі (на острові) в присутности заступника Старости Союзу Скавтів Ч. С. Р. бр. інж. Е. Шварцера. Ватра ця послужила дуже зближенню молоді обох народів.

Джемборі 1931. Українські пластуни в поході Прагою.

Світлив проф. Ів. Паливода.

30.VI.1931. 10. год. Участь нашої команди у волейболовім змаганню. Виграли у команди Кошиць, програли к-ді Братіслава.

11. год. Похід на Старомиську Площу для вшанування могили „Незнаного Вояка“. Порядок походу: Ч. С. Р., Польща, Югославія, Україна, Румунія, Англія.

14 год. Виступи нашого хору під проводом д-ра Яковенка в артистичних змаганнях (за першенство в Чехословаччині) в біо „Домовіна“ (Прага VII) — з великим успіхом. Хор дістав перше місце!

18. год. Візита (гутірка) до табору англійських скавтів. Програма: 1. Привітання англійським скавтам (кам) в мові англійській проф. К. Подільським. 2. Наші співи, танці. 3. Англійська декламація „Нутн of exile. Т. Шевченка вик. пл. розвідчиці М. Джуферівни, 4. Співи англійських скавтів та скавток. 5. Музика й народні танці шотландських скавтів, 6. Спільне фотографування. Успіх дуже великий, розійшлися великими приятелями.

21 год. Участь (співи й танці) ма Югославянській ватрі на стадіоні. Де наші були фотографовані при світлі маґнія.

1.VII.1931. 8.30 год. Змагання наших плавців і плавкинь (у плаванню на „Баррандові“. Дівчата здобули перше і третє місце в державних змаганнях і друге в Словянських.

11. год. Візита представників Польської Головної Кватири Скавтів до українського табору і знайомство з бр. Командантом українських таборів на Джемборі, проф. К. Подільським.

14. год. Окреме запрошення бр. Начальника польських скавтів українським пластунам прийти з візитою до їхнього табору.

16. год. Проводи бр. Начальника Міжнародного Скавтського Бюра в Лондоні бр. Губерта Мартіна. Наша почесна сторожа з трьома прапорами. Українці були представлені бр. Губертові Мартінові бр. ген. В. Клецандою, при чому Губерт Мартін щиро дякував проф. К. Подільському.

18. год. Гутірка з XII. відділом „Пражського Скавта“. (Дуже мила гутірка зі сприянням нам відділом).

21. год. Участь в таборовому вогні підкарпатців (танці, співи, гри).

2.VII.1931. 20. год. Проф. К. Подільський з сестрою В. Статник був на вечірці — рецепції Приматора і Ради головного м. Праги, в Сметановій салі Репрезентаційного Дому на роздачі нагород за змагання.

Джемборі 1931. Укр. пластуни в гостях у англійському таборі.
Світлив проф. Ів. Поливода.

21. год. Участь наших пластунів (ок) в двох таборових вогнях (один в окружному таборі, а другий в підкарпатсько-українському таборі).

3.VII.1931. Ліквідація таборів. Візита нашої делегації до бр. Команданта англійського табору. Побачення з югославянськими пластовими начальниками. Прощання з бр. Начальником Союзу Скавтів Ч.С.Р. А. Б. Своїсіком і подяка йому за поміч нам. Ліквідація виставки. Відхід з табору.

23.VII.1931.

К. Подільський.

Виставка знагоди Словянського Джемборі.

Наша виставка, в межах загальної скавтової виставки у великому палаци Празького Ярмарку Зразків (Р. V. V.), тревала від 7. червня до 3. липня 1931 р. Площа, яку вона займала, виносила приблизно 12 квадратних метрів стін і 3 столики. Була це дуже вигідна, самостійна кабіна, майже в самому центрі виставки (салі). Експонати наші можна загально поділити на вироби дівчат і хлопців. В дівочому відділі треба відмітити перш за все виставки: комплекти сорочок — найкращих взірців, убруси, серветки, хустки; далі: артистичні листівки ручної роботи пластунок, їх-же акварелі та олійні малюнки — дуже високої вартости, прикрашені гарно вишитими рушниками, різьба, чудової ліпної роботи гіпсовий медвідь. Все це заняло середину виставки. Осередком усіх експонатів був невеликий портрет Тараса Шевченка. Всі речі було укладено з великою симетрією й артистичним смаком. Над усією цією дівочою групою виробів висіла велика (різана пилочкою) жовта пластова лілея, переплетена синім тризубом, а над нею портрет сера Р. Бейден-Поуелля.

Вгорі, на стінках кабіни, великий національний прапор, розложений артистичними складками.

Права і ліва сторона виставки занята дуже густою масою чудових акварельних малюнків з таборів, де наші пластуни таборували за 5 літ, також артистичними листівками ручної роботи. Далі 1) фотографії Пластових Курнів, таборів, прогулок, пластових праць і т. д., 2) праці випилювані, 3) праці випилювані, 4) малюнки на дереві, 5) різьба (тотеми), 6) пластові вузли, 7) пластові герби і т. д. На лівому столику багато заступлена пластова література й документи, збірки українських грошей та марок. На правому столику пластові альбоми, хроніки, альбоми марок, прегарний пластовий килим (лілея-тризуб) зроблений руками пластунів, і нарешті, в лівому розі вгорі прегарний олійний образ „Скоба“ (скельного орла) перед летом в горах. Над кабіною, на широкій жовтоблакитній стрічці в чеській мові „Українські Скавти“ і означення округи до якої ми належимо.

Коли, після урочистого відкриття виставки Старостою Союзу Скавтів ЧСР, п. міністром закордонних справ д-ром Е. Бенешом, п. міністр проходив і оглядав окремі її частини, біля української виставки привітав його проф. К. Подільський словами: „Привіт Вам від нас, пане міністре! Яко представник української пластової округи в Ржевницях, члени якої є учні і учениці тамошньої української реформованої реальної гімназії, дозволяю собі Вас, пане міністре, іменем усіх дітей, а також іменем цілої гімназії поздоровити й подякувати за все добре, що Ви зробили для дітей українських емігрантів, а тим уможливили й ту шляхотну працю, наслідки якої Ви тут бачите. Привіт Вам від нас, Пане Міністре!“

Далі, на питання п. міністра, проф. К. Подільський продовжував: „Приняли ми організаційні форми Союзу Скавтів ЧСР, а вложили в них свою душу, свої стремління“.

Вже перед детальним оглядом п. міністр, глянувши загально на виставку, сказав: „Це є гарне! Красно працюєте!“ Потім детально оглянувши речі, звернувши більшу увагу на літературу та на вишивки. Після перегляду, відходячи, ще раз подав руку проф. К. Подільському й сказав: „Красно працюєте, лиш багато працюйте, лиш багато працюйте, а ми Вам постараємося помогти. Моє поважання! З Богом!“

Примітка: На підставі багатьох відзивів про нашу виставку, була це одна з кращих виставок (випадала як закінчена артистична цілість).

На що нам треба звернути увагу!

(Висновки після нашого виступу на Всесловянськiм Джемборі).

Постійна праця в курiні не дає можливості оглянутись на пройдений шлях. Тим більше не можуть одна чи дві одиниці, які звичайно провадять курiні, пригланутись добре серед нормальній праці тій нитці єдності, що злучає членів курiня в гармонійну цілість.

Мали це на увазі творці Пласту, тому для усунення створено Коші. Курiні, обєднані в Кiш, мають спільні сходи, святочні виступи, стрічі, змагання в фізично-спортовому й духовому пластовому знані. Все це є на те, щоб курiнь порівняв свої надбання, стан свого душевного й фізично-спортового знання, щоб побачив свої недомагання, хиби та добрі сторони. Словом, щоб пригланувся в тому малому зеркалі кошового життя. Щоб це зеркало поширити, робитись окружні зустрічі, змагання, а нарешті це зеркало доходить до найбільшій своїй величині у кожного народу на загальних чи, як у нас в Пласті прийнято, — обласних стрічах, змаганнях.

З розростом пластових організацій окремих народів і з часом агуртування їх у світову пластову організацію, це зеркало мусіло само собою поширитись.

І так прийшло до життя „Джемборі“. Прийшло не як штучний витвір, а як природний наслідок розросту пластового життя! Крім своєї головної мети, наблизити до себе пластові організації поодиноких народів, переводити в життя і через молоді серця клич всесвітнього братерства, Джемборі має ще багато побічних цілей, з котрих найважнішою є якраз це т. зв „поширене зеркало“.

Джемборі є зеркало, в якому мають відбиватись осяги й недомагання пластових організацій поодиноких народів!

Джемборі створює конкуренцію, щоб пластові організації не спочивали на лаврах своїх досягнень, а щоб прямували завсїди до „щастя й слави“.

Подивомось тепер на себе в зеркало Всесловянського Джемборі. Ми бачили, як нас трактували перед Джемборі, в часі підготовки. Не можемо сказати, щоби найліпше! Щойно наші перші кроки на ньому змінили дещо відношення до нас.

Правдою є, що з боку пропагандивного мало воно для нас величезне значіння! Стрічали ми багато чужинців пластуни, котрі перший раз бачили українських пластуни, та й взагалі українців. Вони побачили, що українці є щось реальне, нард, що так як всі культурні нації має свою пластову організацію. Вони побачили взірці нашого народнього мистецтва у формі національних строїв, та декілька дорожцїностей-перлин з національної скарбниці у формі наших пісень та прегарних танків. Словяне пластуни побачили наочно, що українці це не німецька видумка, як нас дотепно звуть поляки, а словянський нард з високою, питомою йому народньою культурою.

Тим виступом ми здобули собі право горожанства у словянськiм пластовім світі.

Ми бачили, що та маленька карність, яку вдалось виробити за короткий час підготовки, подобалась всім, а деякі чеські провідники нам завидували її. Бачили ми, що наш загал пластуни в масі тримався добре. Коли виступали одиниці і групки, то успіхи були великі. Але коли треба було показати своє внутрішнє життя, коли треба було показати свою зжитість, пластову веселість, отвертість та товарискість — то наш загал не дописував.

Недомагала витревальість. Братія так скоро помучилась, що вже на третій день при таборних гутірках трудно було їм в більшості видобути з себе трохи не то що гумору, а звичайної пластової веселості.

Найбільше відчувалось ту хибу, що наш загал (особливо хлопці) не вмів розговоритись з чужинцями, хочби не розуміючи їхньої мови. Не вміли поза деякими випадками ввійти особисто в тісніший звязок і знайти собі приятелів. — Як же нам цього позбутись на будуче і на що треба звернути увагу?

За цей стан всіх курiнів відповідають всі курiнні і провідники гуртків. Вони саме й тепер мусять звернути велику увагу на вказані блуди. І кожний пластун, що має за собою деяку практику пластової праці придивившись блище нашій братві на Джемборі, міг пізнати по вказаних хибах, що гуртки і курiні відбували мало і неправильно сходи. Сходи треба робити як найчастіше. На сходах треба звертати дуже велику увагу на те, щоб пластуни були отвертими й веселими. Програму сходи старатись якнайбіль-

ше оживити. В нас звичайно кінчиться праця в гуртку переробленням матеріялу з обсягу першого пластового іспиту. Так бути не може! Пласт має дати своїм членам всебічне виховання. Скільки то є цікавих річей з обсягу техніки, природи, світової війни, подорожування і т. д. А наші визвольні змагання? Чи добре знають їх наші пластуни? А докладну історію нашого Пласту? А розвій пластового руху в інших народів? А народні, стрілецькі пісні?

В програму сходин можна давати щораз точку співу. Пластуни мусять знати всі народні й стрілецькі пісні. Не так, як то звичайно у нас знають кілька перших рядків, а далі вже галайкають.

Даліше, дуже важною річчю для нас репрезентантів Укр. Пласту є народні танки. Факт, який ми побачили на останнім Джемборі в таборі „Духновичівців“*) повинен нас також дечого навчити. Ось він, — „Духновичівці“ танцюють нашого гопака. Зробили присіди й скінчили. Як вони здивувались, коли публіка при овації (плескаючи) почала кричати: „Bravo, bravo, zdar Ukraina“ Духновичівець пояснював, що вони „руські“, але хтось з публіки заперечив, що мовляв, які там вони „руські“, як „танцюють український присідок“. Це один факт, а ось вам другий. Зайшов один наш пластунок до табору польських пластунок, вони бачать, що українець і просять, щоб затанцював їм якийсь наш народній танок. Він розуміється відпекується руками й ногами, бо не знає жадного. Таке другий раз не повинно повторитись! Кожен український пластунок повинен знати національні танки.

Тільки доброї волі і трохи ініціятиви, а праця в курінях піде правильно. Вона стане цікава й притягне весь загаль до праці. Виведе наших пластуників з дотеперішнього застою! А то коли подивимось на наше тутешнє пластове життя, то маєтьс вражіння, що це вже „пережитки“ (по їхньому!), яких нічим не можна зацікавити.

А нарешті листування з чужими пластунами. Ми зібрали стільки адрес, стільки навязали знайомств, що дійсно гріхом булоби не використати їх. Листування можнаб уважати тепер за звичайну працю пластуна. Те, чого

*Джемборі 1931. Українські пластуни танцюють в англійському таборі.
Світлив проф. Ів. Паливода.*

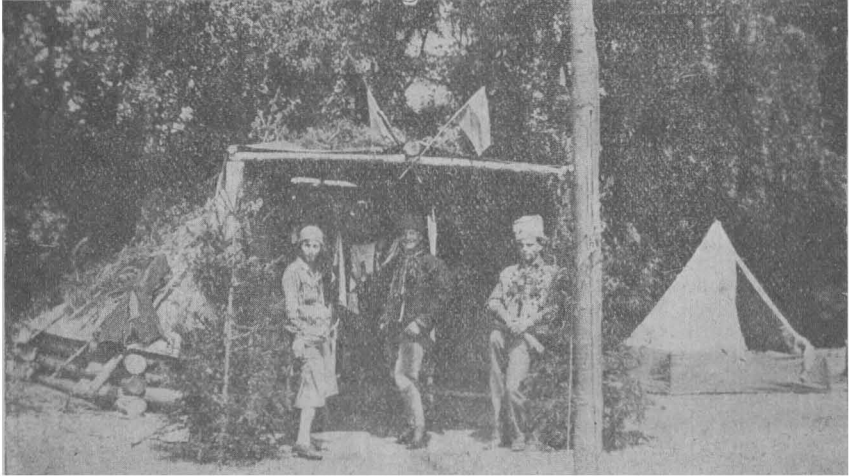
*) Організація москвофілів на Підкарпаттю.

політики не можуть зробити роками, то ми пластуни можемо зробити легко в короткім часі через молоді серця чужого пластуництва.

Хай кличі — зжитість — пісня — веселість — національний танок та листування будуть вихідною точкою в праці курнів і гуртків на найблищий час! Готуйтеся бо Світове Джемборі 1933 недалеко!

Ржевніці 29-7-1931.

Козак Нитка ст. пл. розв. „Бурлака“.

*Гуцульська колиба Укр. Пласту Закарпаття на I. Слов. Джемборі в Празі;
Світлив Є. Вировий.*

III. Загальний Зїзд Союзу Українських Пластунів Емігрантів.

22. листопаду 1931 відбувся в Празі в Студенському Домі третій з черги Загальний Зїзд Союзу Українських Пластунів(ок) Емігрантів, що згуртує українську пластову молодь не лиш в Чехословаччині, а взагалі — поза межами Батьківщини.

Присутні були делегати пластових частин (од кожної по два) та гуртків приятелів Укр. Пласту, а також гості: пластуни і пластунки.

Зїзд відкрив Командант Д. Козицький, запросивши присутніх відспівати пластовий гимн. Дзвінко пролунали слова пісні й лишили бадьорий відгомін у пластових серцях. На прохання Команди головування на Зїзді перебірає проф. С. Сірополко, делегат пражського гуртка приятелів Укр. Пласту. Проф. Сірополко довшою промовою вітає Зїзд іменем цього гуртка, висловлюючи надію, що перед всіма членами Пласту завше стоятиме провідною зіркою добро і щастя українського народу; рівнож вітає Зїзд генерал Петрів від такогуж гуртка в Ржевніцях, бажаючи Зїздові успіхів. Гість з Краю вітає Зїзд од пластової молоді в Краю і свою запальну промову кінчає словами: „Очі цілого Краю звернені телер на вас. Будьмо-ж сьогодні всі духом там, де лунали наші давні, дорогі кличі!“ З великою увагою вислухують пластунки слова привіту з листа Верховного Отамана: „За Вами шмат організаційної праці, за Вами прегарний виступ у Празі*) і т. д., перед Вами завдання

*) На I. Словянському Зїзді скаутів, т. зв. „Джемборі“.

чорним бором. Чи застрахаєтеся Ви ввійти в той ліс?.. Не думайте, що Ваша праця мусить горами стояти. Мала праця, але вперта, послідовна і повна віри в доцільність кріпить найкращу традицію, а цієї останньої нам треба“. Далі прочитано писемні привітання від інж. Я. Івантишина, колишнього голови У. П. К., Братіслава, та від Дирекції Укр. Ржевницької Гімназії.

Після прочитання та схвалення протоколу минулого З'їзду Команда С. У. П. Е. здає звіт зі своєї діяльності:

Командант, Д. Козіцький, зібрав за час від 7.VI до 21.XI 31 12 засідань та кілька нарад, наглядав за працею поодиноких референтів та присвятив багато праці на підготовку до Джемборі. Як референт діяльності, Д. Козіцький відвідував пл. частини, видав „карги впису“ для реєстрації членів СУПЕ; відбірвав і затверджував чвертьрічні звіти, видав два числа „Вістей“ СУПЕ, заступаючи тимчасово секретаріат.

Референт преси і пропаганди, М. Бажанський, видав одно число „Молодого Життя“, вів у „Студенському Вістнику“ „Пластову Трибуну“ та вислав кілька статей до часописів. Вимінював на Джемборі з чужинцями пластову літературу.

Референт економічний — Наталка Кучерявенко, подає звіт з прибутків та видатків за час її урядування. Каса СУПЕ мала прибутків кч. 12585·17, видатків кч. 12346·15. Найбільше прибутків та видатків було в звязку з Джемборі; видатки на Джемборі чинили кч. 10723·30. Головним джерелом прибутків були допомоги з Краю та пожертви українського громадянства в Європі та Америці.

Референт звязку, Є. Врецьона, заступаючи референта преси, налагодив кольпортажу „Молодого Життя“. Навязав листовний контакт з деякими пл. частинами за-кордоном та працював над справою прийаття Укр. Пласту до Міжнародного Пластового Бюра в Лондоні.

Голова Ревізійної Комісії, Ст. Сірополко пропонує Зїздові уділити уступаючій Команді абсолюторію. Пропозицію одногolosно приймають, як рівнож і пропозицію висловити подяку Команді СУПЕ, всім пластунам і пластункам, що спричинилися до успіху Укр. Пласту на Джемборі, та всім особам і інституціям, що своєю жертвенністю уможливили участь Укр. Пласту в цім Джемборі.

Врешті Зїзд приступає до виборів нової Команди та Ревізійної Комісії. Вислід виборів такий:

Командант — Є. Вировий (голова пражського гуртка приятелів Укр. Пласту), члени: О. Сірополко (з 4. Курія старших пластунок ім. О. Кобилянської в Празі), В. Яцишин, (ст. пл. розвідчик, курінний ст. пл-ів „Бурлаків“, Ржевниці), інж. Є. Кульчицький (ст. пл. скоб з 3. Курія ст. пл-ів ім. О. Вахнянина в Празі), М. Попович (ст. пл. скоб з Кур. ст. пл. „Бурлаків“ в Ржевничах), Н. Ружицька (курінна 4. Кур. ст. пл-ок ім. О. Кобилянської в Празі), Д. Козіцький (ст. пл. скоб з 3. Кур. ст. пл. ім. О. Вахнянина в Празі),

Джемборі 1931. Укр. Пласт вітає шефа Міжнар. Скавтського Бюра в Лондоні, бр. Губерта Мартіна. З ліва на право: бр. генерал В. Клецьанда, командант табору на Джемборі, бр. Г. Мартін, бр. інж. Жідліцький зі Союзу Скавтів ЧСР, бр. проф. К. Подільський, командант укр. таборів (подає руку бр. Г. Мартінові), позаду три наших прапори та наші пластунки та пластуни. Світлив ст. пл. розв. Росоха Ст.

заступники: Н. Онищуківна (пл-ка розвідчиця з 2. дівочого Кур. ім. Лесі Українки в Ржевницях), Є. Врецьона (ст. пл. розвідчик). Члени Ревізійної Комісії: Семененко, Рубінович, Кучерявенко, заступники: Яцківна, ген. Петрів, який хоч отримав усі голоси, згодився бути в Ревізійній Комісії лише другом заступником.

В кінці попередньої Командант, Д. Козіцький дякує іменем З'їзду п. проф. Сірополовці за ведення зборів. Присутні співають національний гімн, і голова зборів оголошує З'їзд закритим.

Волошка.

З життя Пластового Кошу при Укр. Реф. Реал. Гімназії в Ржевницях.

Дня 20 грудня 1931 р. відбулися сходи Кошу в салі готелю „Горак“, залучені з Літературним Ранком. Були це перші сходи після успішного виступу на Джемборі, після цих незабутніх хвилин, прожитих спільно з молоддю словянських і інших народів. До тогож, сьогодні на програмі роздача дипломів за змагання на Джемборі, а на кінець довго очікуваний Літературний Ранок.

Після пластового гимну „Гей, юнаки“ та затвердження протоколу з минулих сходів, прийшла найважливіша точка програму: звіт уступаючої Кошової Команди та її демісія! Відчитав звіт за бр. кошового Гарасимова Олега — бр. Маруняк Вол.

Після звіту діяльності, був прочитаний звіт про внутрішній стан нашого Кошу. 5 курнів складають гімназійний Кіш в Ржевницях. Є це 4 юнацьких та 1 новиків. — 1) Курнінь ім. гет. Івана Мазепи. Гуртків 2, членів 12, з них: прих. 1, учасн. 3, розв. 7, скобів 1; іспитів умілости 30, діяльність млява, звязковий проф. К. Подільський.

2) Курнінь Лесі Українки. Гуртків 4, член. 38, з них: прих. 4, учасн. 17, розв. 17; 2. ісп. умілости. Діяльність добра, звязкового — нема.

3) Кур. ім. Б. Хмельницького. Гуртків 2, член. 16, з них: прих. 2, розв. 13; іспит. уміл. 55, діяльність добра, звяз. проф. Хлюр М.

4) Кур. ім. Тараса Шевченка. Гуртків 2, член. 12, з них: учасн. 3, розв. 9; ісп. уміл. 36, діяльність млява, звязковий вих. Калинець М.

5) Кур. ім. Івана Франка. Гуртків 2, член. 12, звязковий вих. Калинець М.; діяльність щойно тепер починається.

На внесок бр. Звязкового було уділено абсолюторію уступаючій Команді, а на її місце наступила нова Кошова Команда, складена 14.12. 1931 на сходинах Кошової Ради, на чолі з кошовим бр. Маруняком Волод. В новій команді є пропорційне заступництво від курнів, зглядно числа членів.

Найбільш святочною точкою програму була роздача дипломів тим, хто здобув перемогу в різних змаганнях представників всіх округ. Ось ці сестри та браття з рук бр. Звязкового за рясних оплесків дістали дипломи:

1. сест. Статниківна В. (2. дів. кур.) диплом за 1 місце в плаванні на 50. м., вільний стиль (змагання за першенство в Чехословаччині, і диплом за 2. місце в цімже змаганні в міжсловянських змаганнях та медаль за 1 місце на 50 м. вільний стиль за першенство в Ч. С. Р.)
2) сест. Шведівна (2. дів. кур.) диплом за 2. місце в бігу 100 м. (2. кат.) в ЧСР!
3) сест. Онищуківна (2 дів. кур.) за 3 місце в бігу 100 м. (2. кат.) в ЧСР.
4) сест. Тимофієва (2. д. к.) диплом за 2 місце в киданню мячем (1. кат.) в ЧСР.
5) сест. Яцківна (2. д. к.) диплом за 3. місце в киду мячем (2. кат.) в ЧСР.
6) сест. Хлюрівна (2. д. к.) диплом за 2 місце в мистецькім змаганні сольо-спів в ЧСР.
7) бр. Бачинський (1. к. хл.) диплом за штафету 4×50 м. вільний спосіб (3. місце) в ЧСР.
8) бр. Кошук П. (5. к. хл.) диплом за штафету 4×50 м. 3. місце в ЧСР.
9) Хор диплом за 1. місце в мистецькім змаганні: хорівий спів в ЧСР!

Найбільше оплесків збирала сест. Статниківна, найуспішніша наша змагунка, та бр. Др. Яковенко, дірігент хору. Свою подяку висловив Др. Яковенко побажанням, щоб такі успіхи здобули ми й на Світовому Джемборі 1933 р. в Будапешті.

Після роздачі дипломів та коротеньких запитань і відповідей, офіційна програма сходів закінчилась співом пл. гимну „Цвіт України“.

Почалась друга частина програми — Літературний Ранок. Кожний у веселім гуморі бавився як найліпше. А ця загальна веселість виявилась у співі народніх пісень та товариських забав. Бавились... а час ішов. За дві години скінчилось усе, і все братерство весело вертало додому, мріючи про будуччину.

Мазепинець.

*Джемборі 1931. Сестра В. Статник,
що в змаганнях у плаванні здобула
перше місце на Чехословаччину і
друге місце в міжсловянських зма-
ганнях.*

„Пластприят“ в Ржевницях.

Гурток приятелів Пласту в Ржевницях має 16 членів. Голова Управи ген. Петрів, містоголова та скарбник Д-р Богацький, секретар проф. Шляхтиченкова. Перш за все Управа звернулася до укр. громадян в Ржевницях з закликом про матеріальну допомогу.

Це дало в місяці грудні 1931 разом з членськими внесками 176 к. ч. 10 г.

Одночасно Пластприят почав уряджати лекції для молоді. Спершу читали члени Управи самі, а саме: Д-р П. Богацький на тему: „Як видати добру книжку“ (52 слухачі), Ген. В. Петрів; „Природні чинники, що впливають на події на далекому Сході“ (48 слухачів).

Бачучи загальне зацікавлення справою, Управа Пластприяту звернулася до укр. громадянства в Ржевницях з новим закликом — прийти на допомогу пластунам лекціями, головнo з природознавства. Перший читав член Пластприяту інж. М. Скидан „Пластун в природі“. 27.XII. відбулась лекція члена Пластприяту проф. Д-р Ф. Гула на тему: „Сонце“ (69 слухачів). 3. січня 1932 була лекція доц. Малика: „Птахи, їх життя та мандрівки і перелети (52 слух.). 10.I. проф. Гула читав лекцію: „Соняшна система“ (72 слухачі). Голова Пластприяту ген. В. Петрів, за згодою членів Управи Пластприяту та Зв'язкового Ржевницьк. Коша проф. К. Подільського, запросив на нараду всіх п. п. лекторів, що згодилися читати для пласту. В нараді, що відбулася 30.XII. взяли участь: ген. В. Петрів, проф. К. Подільський, проф. Ф. Гула, доц. Чернявський, доц. Малик та інж. Скидан. Ухвалено, крім низки систематичних лекцій про природу, зробити весною низку наукових екскурсій для практичного вивчення природи; добути, якщо пощастить, телескоп та чарівний ліхтар для ілюстрацій лекцій. Проф. М. Лорченко вже дав згоду визичити телескоп а доц. Б. Лисянський обіцяв подбати про чарівний ліхтар з Укр. Госп. Академії в Подєбрадах.

На черзі ще такі виклади: проф. Гула: „Зорі“, доц. Лисянський: „Електрика“ та „Радіотелеграфія в теорії та практиці“, доц. Чернявський: „Земля“ (три виклади: „Історія землі“, „Будова земної кори“ і „Повітря та метеорологічні поняття“), доц. Малик: „Тваринний світ“ (і ще 4 лекції), інж. Скидан: „Життя рослин“. Далі Управа Пластприяту має на думці ще кілька циклів лекцій загальноосвітнього характеру.

Вітаємо цей щасливий почин нашого зразкового гуртка Пластприяту якнайшпирше!

У річницю розв'язання Українського Пластового Уладу.

Рік тому, як на Західних землях України ще палали наші ватри. Рік тому розв'язано У. П. У., і ватри перестали горіти. Та зневіра не дійшла до сердець молодих юнаків. Вони провадять далі працю своїх братів.

Ватри, що колись палали на рідній землі, горять далі, але вже на чужині. Нам вони палають ясним полум'ям свободи й сміються з своїх ворогів, що хочуть їх погасити.

День 26. 10. 1930. був днем болю і смутку для У. П. У.! Багато молодих синів України мусіли покидати ряди Пластової Організації в Краю. Праця на пластовому полі перейшла на пластунів за кордонами Рідного Краю. А чи всі пластуни працюють? чи стараються бодай працювати? На це самі відповідь дайте!

Щоб відсвяткувати сумну річницю розв'язання УПУ, Курінь Ст. Пл. Бурлаки в Ржевницях улаштував ватру 26. 10. 31. ввечері спільно з 3. Курінем ім. гет. Б. Хмельницького. Вечір. Година 8. 30. П'ятеро Бурлак сидять на своїх по звичаю місцях та очікують інших братів. Сидять в ярі навколо ватри й чекають. В лісі тихо, тільки вітрець легенько повіває. Струнки смєрки над берегом яру шумлять, наче розмовляють між собою й питаються, чого зійшлися ці постаті? Небо випогодилось. Ізза хмар показались зірки. Місяць виринув ізза хмар, мов із розбурханого моря човен, і весело усміхався й приглядався до наших старих Бурлаків. Чути шелест. Усі поглянули в той бік, звідки почули його. Побачили... аж серце раділо! Довгим шнуром по узбіччу яру йшов 3. курінь Юнаків ім. гет. Б. Хмельницького. Всі в пластових одностроях. Слідую звіт прибувчих і привітання. Черговий Бурлак підпалє ватру. Разом співають пл. Присягу. Палає ватра. В серцях малої частини пластунів ворухиться спогад — образ ватр у зелених високих Карпатах і в ліску над бистрим Дністром. Присяга стихла, а гомін полинув у далечинь. Місяць на хвилину зайшов за хмари, начеб боявся почути тих слів, що почав говорити Ватажок Бурлаків, про кривду, що заподіяли нам пластунам. Тільки полум'я багаття знімалося високо, хочачи показатись братам у краю, що воно може вільно горіти й освічувати зібраних завзятців та давати їм гарту до дальшої праці на пластовім шляху. Ватажок згадав про розвій в останніх часах УПУ на Зах. землях України й про всі події останнього часу пластування, а в кінці — про розв'язання його. Хвилина мовчанки. Кожен думками полинув до своїх братів, котрі також хотілиб святкувати цей день, але не розв'язання — а відновлення. Ще довго мінялись думками Бурлаки з Хмельницькими, і довго було чути стрілецькі та пластові пісні в чужім лісі. А ватра все палала, підсичена сухим ріщам. І так було радісно, весело, хотяй був день смутку — річниця розв'язання. Весело, бо спільно могли ділитися вражіннями — спогадами, а до того їх лучила спільна ватра. Ватра догоряла. Хмельницькі сказали: „Брати Бурлаки, підемо разом з Вами і будемо спільно працювати. Хочемо йти тим шляхом, шляхом дійсно пластовим, до кращого завтра. Всякі перешкоди і тих, хто ті перешкоди нам роблять, будемо старатися поборювати. Ви помагайте, а ми будемо працювати“.

О годині 11-тій і пів закінчилася ватра відспіванням пл. гимну. Всі в порядку відійшли додому. Ліс шумів... Зірки ховались за хмарки, що пливли по блакитньому небі, а місяць хилився над лісом до заходу. Вугілля з ватри жевріло, а над ним стояло двоє в задумі пластунів і чекали, щоб укінці його погасити. Скінчилась ватра... Гомін голосів відходячих ще довго було чути серед лісу й було знати, кудю пішли додому...

Ржевниця 6/11. 1931.

Мориц.

Хроніка.

В Естонії відбуватиметься цього року національне Jamboree естонських пластунів. Чужим пластунам будуть уможливлені всякі вигоди в зв'язку з приїздом і перебуванням.

Масарикова летунська ліга організує свій доріст в пластових відділах. 3 т. зв. „Моравської Лісної Школи“ вже виійшли цього року кандидати на провідників. В нас у Краю були подібні спроби в останньому пластовому

році. А саме VI к. УУСП, „Вітрогони“, що повстав в зими 1930 р. поставив собі за ціль вишкіл своїх членів у літання на безмоторовім літаку, т. зв. вітрогони.

Пам'ятник Світового Jamboree в Arrowe Park: По двох роках по осганнім Світовім Джемборі, де було 50.000 пластунів 42-ох національностей світа в Arrowe Park (українці теж були заступлені), поставлено пам'ятник пластуна, а на підставі пам'ятника є виписаний уривок з прощальної промови Baden Powell-а. Звучить він: Сьогодні посилаю Вас з Arrow Park'у до цілого світа, щоб Ви високо несли мій символ миру і братерства, кождий з Вас будучи вістуном любови і братерства летів на крилах самопожертви і служби другим...

Мадяри, що мають організувати Свігове Джемборі в 1933 році, вже пильно готуються до нього. Видали лєтjучку, де є вже докладний плян будучого табору в королівськїм замку в Gödöllő (30 км. від Будапешту). Цікаво, що уряд іде мадярським пластунам дуже на зустріч, даючи місце під табор, мешкальні галі, салі на конференції й инше. На останній сторінці лєтjучки намальоване дівчатко в національнїм строї, яке кричить: „Сподіваюся, що Вас побачу в Мадярщині!“ І нам вже задалегідь треба готуватися до участі в цїм Jamboree.

Союз словянських пластунів мав свою конференцію рівночасно з міжнародною конференцією в Бадені біля Відня 18. липня 1931 р. Були заступлені: чеські, польські, югославські, болгарські й російські емігр. пластуни. Президентом Союзу вибрано проф. А. Б. Своїсіка, начальника чеського Пл. Уладу. Нас там немає.

Міжнародня Пластова Конференція в Бадені ухвалила загальну відзнаку вмілости „перекладництва“. А саме на відзнаці має бути написано: „spricht deutsch“, „speak english“, „parle français“ чи подібне. Це де-що уодностайное ріжні відзнаки „перекладництва“, які були досі ріжноманітні в ріжних пластових уладах.

Конференція в Бадені. В липні 23-29 відбулась 6 міжнародня пластова конференція в Бадені біля Відня. Ця конференція відбувається що два роки. Кожда пластова організація зареєстрована в міжнароднім Пластовім Бюрі посилає шість представників з правом голосовання. На цій конференції були заступені крім державних пластових організацій з чотирьох частин світа також вірменська пластова емігрантська організація і російська (як бачимо не перестерігається принцип державного і ми як пластова організація емігрантська маємо право бути зареєстрованими).

Конференцію отворив світовий пластовий начальник Бейден Поуелл довшою промовою, в котрій торкнувся сучасної кризи і оцінив працю всіх тих, що з посвятою під сучасну тяжку хвилину пропагують пластову ідею, торкнувся також діяльності Міжнароднього Пластового Бюра за останній час.

Міжнародній Зїзд Морських Пластунів На весні 1932 р. відбудеться в Польщі міжн. зїзд морських пластунів. Сї зїзди відбуваються що чотири роки і то завжди на землі народу, який вийшов побідником в змаганнях на попередній зїзді. Минулий зїзд відбувався в 1928 р. і тоді в змаганнях програли англійці, а виграли поляки. На програм зїзду будуть поставлені змагання веслярські, в плаванню і яхтові, які відбуватимуться в Ідині. Решта гочок програму зїзду відбуватиметься в Бидгощі.

* З 25 пластових організацій, що одержали вже в своїх державах охорону імені, однострою, відзнак і тп. останньою вже одержала Латвія!

* В цілїм свігі нараховують тепер 2.039.349 пластунів. Від 1929 р. збільшилось число провідників на 41.547, роверів — 17.086, юнаків — 30.900, морських пл. — 8. 859, вовченят — 69.641. Загально — 168.033.

* Міжнародне Пластове Бюро одержує щодня від 50-100 листів, які полагажує таки тогож дня. В канцелярії працюють секретар та три урядники. Директор канцелярії Губерт Мартін виконує свою функцію безплатно.

* Внедовзі вийде у видавництві „Орбіс“ у Празі географічний атлас, в яким буде уміщена також пластова мапа, яку зладив секретар Союзу Юнаків-Скаутів ЧСР Ярослав Новак.

* В Союзі Юнаків-Скаутів ЧСР в 1931 р. зареєструвалось 178 нових відділів.

Зібрані *Нитка та Д. К.*

Молоде Життя ч. 2., січень 1932

З М І С Т :

	стор
1. Т. Г. Масарик про скавтинг	1
2. У Двадцятиліття Українського Пласту, Чорний Вуж	2
3. 20-тіліття Українського Пласту, комунікат Команди Союзу Українських Пластунів Емігрантів	6
4. Крокодиль знад Полтви	7
5. 1911—1931.: Д. Ковіцький	11
6. Самостійна Україна та її державний герб, Пластунка	12
7. Перші поштові марки України: Нат. К.	12
8. Ювілейні марки Українського Пласту, Нат. К.	13
9. „Пралісом Поліським землі Деревлянської“, Всеволод Лясиченко	14
10. Український Пласт на еміграції (звідомлення), К. Подільський	15
11. Наша участь на I. Зізді Словянських Скавтів, К. Подільський	17
12. Виставка знагоди Словянського Джемборі	19
13. На що нам треба звернути увагу!, Козак Нитка	20
14. III. Загальний Зізд Союзу Українських Пластунів Емігрантів, Во- лошка	22
15. З життя пластового Кошу в Ржевницях, Мазепинець	24
16. „Пластприят“ в Ржевницях	25
17. В річницю розв'язання Українського Пластового Уладу, Моріц	26
18. Хроніка	26

Ілюстрації:

1. Т. Г. Масарик говорить до скавтів. 2. Наш прапор на Джемборі 1931. 3. Укр. та югослав. пластуни. 4. Український державний герб. 5.—9. Перші поштові марки України. 10. Ювілейна марка Укр. Пласту. 11. Празьке громадянство вітає Укр. Пласт. 12. Маніфестаційний похід Укр. Пласту Прагою. 13. Укр. пластунки в поході Прагою. 14. Укр. пластунки в англійському таборі. 15. Укр. пластунки танцюють в англійському таборі. 16. Гуцульська колиба Укр. Пласту Закарпаття. 17. Укр. Пласт вітає шефа Міжнарод. Скавтського Бюра бр. Г. Мартіна. 18. Сестра В. Статник, наша найліпша змагунка в плаванню.

Molode Žyttia č. 2, leden 1932

О В С А Н .

1. T. G. Masaryk o skautingu. 2. Dvacetiletí ukrajinského skautingu, Соrнy j Vu ž. 3. 20 let ukrajinského skautingu, komunikát Náčelnictva Svazu ukrajinských skautů emigrantů. 4. Krokodil z nad Poltvy. 5. 1911—1931, D. Kozickýj. 6. Samostatná Ukrajina a její státní znak, Pílastunka. 7. První poštovní známky Ukrajiny, Nat. K. 8. Jubilejní známky ukrajinských skautů, Nat. K. 9. „Prálemem Poleským země Drevlanské“, V. Ljasýčenko. 10. Ukrajinský skauting na emigraci. 11. Naše účast v I. Sjezdu slovanských skautů, K. Podilskyj. 12. Výstava u příležitosti Slovanského Jamboree. 13. Čeho si máme všimnouti! Kozak Nytká. 14. III. valný sjezd Svazu ukrajinských skautů emigrantů, Voľoška. 15. Ze života skautského oddílu v Revnicích, Mазepынec. 16. „Plastpryjat“ v Revnicích. 17. Výročí likvidace Ukrajinské skautské organizace, Moric. 18. Kronika. Ilustrace.

Ціна одного числа для членів СУПЕ в ЧСР кч. 3-., закордоном з пересилкою кч. 4-., для нечленів кч. 6-., в Америці для всіх 0-20 дол.

Адреса СУПЕ: Praha XII., Chodská 16, E. Wyrowyj. Tel. 55439.

„Molode Žyttia“, časopis ukrajinských skautů, vychází 4krát ročně. Vydává Svaz ukrajinských skautů emigrantů. Hlavní redaktor doc. O. Bočkovskyj. Odpovědná redaktorka sl. Marie Gottliebová, Praha-Vinohrady, Kolínská 12. Tiskem knihtisk. Alois Fišer, Praha-Strašnice 289. Adresa administrace a Svazu: Praha XII., Chodská 16, E. Wyrowyj. Telefon 55439.

